

Leder

Anerkjennelse av det norske språket i vitenskapelige artikler

Gjennom flere år som redaktør og skriver av vitenskapelige artikler, erfarer jeg en tendens til at forskningen publiseres mer og mer på engelsk. En annen erfaring er at vitenskapelige artikler skrevet på norsk, blir mindre anerkjent, enn artikler skrevet på engelsk.

Språkrådet (2018) tar jevnlig opp det norske språket sin plass i academia. Temaet har i det siste året også vært fokus i flere artikler i *Khrono* (Gujord, Molde, Olsen, & Wunderlich, 2019; Schei, 2019; Svendsen, 2019). Bekymringen er inntrykket av at norsk språk er på vei ut til fordel for engelsk i store deler av forskning og høyere utdanning i Norge. Dette gjelder også i humaniora og samfunnsvitenskap, der norsk har stått relativt sterkt (Svendsen, 2018). Hvilken konsekvens kan denne utviklingen få for anerkjennelsen av vitenskapelige artikler skrevet på norsk? Blir en artikkel som er skrevet på norsk, mindre anerkjent, enn en artikkel skrevet på engelsk?

Hva er hensikten med å publisere forskning og hvem er leseren? Innenfor helseforskning er hensikten å formidle ny og relevant kunnskap med en klinisk profil som er anvendbar for helsepersonell i praksis, og lærere og forskere i academia, med økt kvalitet på helsehjelpen på alle nivå som mål. Anvendelsen av kunnskapen er sentral. Språket kunnskapen formidles på, er av betydning for hvem som leser og anvender kunnskapen i ulike situasjoner. Språkrådet (2018) påpeker at manglende tilgang på det norske språket, gjør at yrkesutøveren mister verdifull trening i å utøve faget sitt på norsk. Uheldige konsekvenser er at fagspråket smuldres bort og at faget omtales på ulike måter innenfor og mellom profesjonene. Et manglende fagspråk kan også få betydning for kommunikasjonen, både verbalt og skriftlig, til pasienter og pårørende som har behov for helsehjelp. Fagspråklig kompetanse utvikles gjennom bruken av det norske språket overfor ulike problemstillinger i ulike situasjoner. Vitenskapelige artikler skrevet på norsk spiller derfor en sentral rolle, og har en utviklende og dannende funksjon.

Så tilbake til spørsmålet: blir en artikkel som er skrevet på norsk mindre anerkjent enn en artikkel skrevet på engelsk? I henhold til drøftingen ovenfor, bør svaret være nei, men når det gjelder academia er svaret ja. En av grunnene er at artikler som er skrevet på engelsk er mer meritterende når det gjelder kompetanseheving enn artikler skrevet på norsk. Dette, selv om artiklene publiseres i tidsskrift som er godkjent av det norske Universitets- og høgskolerådet. Begrunnelsen for at engelsk er mer meritterende, er at kunnskapen når ut til et større internasjonalt miljø utenfor Norden. Jo flere artikler på engelsk, jo høyere anerkjennelse. En slik situasjon kan friste forskere til å publisere i såkalte

<http://dx.doi.org/10.7557/14.5351>

© 2016 The author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly credited.

røvertidsskrift (Andreassen, 2018). Disse tidsskriftene kjennetegnes ved at de framstår vitenskapelig, tilbyr rask publisering med manglende kvalitetskontroll.

Mer anerkjennelse og merittering, gjør at forskere velger å skrive på engelsk, noe som bidrar til å undergrave det norske språket, med de konsekvensene jeg har pekt på. Det norske språket må anerkjennes på lik linje med det engelske. Språkrådet (2020) har utviklet et dokument bestående av ti punkter som inneholder konkrete råd om hvordan universitetene og høyskolene kan balansere mellom det engelske og norske språket. For til syvende og sist blir spørsmålene: hvorfor og for hvem gjøres forskningen?

Jeg vil benytte anledningen til å takke av som ansvarlig redaktør for Nordisk Tidsskrift for Helseforskning. Det har vært lærerike og interessante år. Redaksjonen har, sammen med fagfellene, forfatterne og leserne, bidratt til å utvikle et tidsskrift, hvor gode og relevante vitenskapelige artikler og essays skrevet på norsk, dansk og svensk er publisert. Jeg takker så mye for samarbeidet og jeg ønsker den nye redaktøren velkommen.

Johanne Alteren

Litteratur

- Andreassen, K. (2018) Slik kjenner du igjen et røvertidsskrift. Universitetet i Bergen, lastet ned: 19. februar 2020: <https://forskning.no/partner-universitetet-i-bergen-forskningsetikk/slik-kjenner-du-igjen-et-rovertidsskrift/1248045>
- Gujord, A-K. H., Molde, E.B., Olsen, A-M. K., Wunderlich, I. (2019) Norsk når du kan, engelsk når du må. Khrono, første gang publisert i Bergens Tidende, lastet ned: 12. februar 2020. <https://khrono.no/norsk-nar-du-kan-engelsk-nar-du-ma/457167>
- Schei, A. (2019) Språkdirektøren: «Se til NHH». Khrono, lastet ned: 10. februar 2020. <https://khrono.no/nhh-norsk-fagsprak-norsk-vs-engelsk/sprakdirektoren-se-til-nhh/398916>
- Språkrådet (2020) Veiviser for språkvalg i universitets- og høyskolesektoren, lastet ned 19. februar 2020: <https://www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Forsking-og-hogre-utdanning/veiviser-for-sprakvalg-i-universitets-og-hogskolesektoren/>
- Språkrådet (2018) Språknytt, 46(4).
- Svendsen, N. (2019) Engelsk i academia: Møter få eller ingen krav om å lære norsk. Khrono, lastet ned: 10. februar 2020. <https://khrono.no/engelsk-i-akademia-moter-fa-eller-ingen-krav-om-a-laere-norsk/426750>
- Svendsen, N. (2018) Forskarane publiserer 90 prosent på engelsk – no droppar også humanistane norsk. På høyden, Nyhetsavis for Universitetet i Bergen, lastet ned: 19. februar 2020. <https://pahoyden.no/norsk-fagsprak-publisering/forskarane-publiserer-90-prosent-pa-engelsk---no-droppar-ogsa-humanistane-norsk/383033>